

ÎNALTUL REPREZENTANT AL
UNIUNII PENTRU AFACERI
EXTERNE ȘI POLITICA
DE SECURITATE

Bruxelles, 20.6.2023
JOIN(2023) 20 final

**COMUNICARE COMUNĂ CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL
EUROPEAN ȘI CONSILIU**

PRIVIND „STRATEGIA EUROPEANĂ PENTRU SECURITATE ECONOMICĂ”

1. O strategie pentru consolidarea securității economice europene

Pandemia mondială, războiul ilegal și neprovocat al Rusiei în Ucraina, acțiunile economice ostile, atacurile cibernetice și atacurile asupra infrastructurii, ingerințele străine și dezinformarea, precum și intensificarea tensiunilor geopolitice la nivel mondial au scos la iveală riscuri și vulnerabilități în societățile, economiile și întreprinderile noastre, care nu existau cu doar câțiva ani în urmă.

În ultimii ani, UE a reușit atât să progreseze pe calea realizării priorităților noastre, remediind, în același timp, vulnerabilitățile, atât în ceea ce privește securitatea energetică, pregătirea pentru pandemii sau reziliența economiilor noastre, a lanțurilor noastre de aprovizionare și, în general, a tehnologiilor-cheie.

Cu toate acestea, această experiență a arătat, de asemenea, că, în unele cazuri, Europa nu era suficient de pregătită pentru riscurile noi și emergente care au apărut în contextul geopolitic mai dificil în care ne aflăm.

Pandemia de COVID-19 a expus riscurile pe care lanțurile de aprovizionare foarte concentrate le pot prezenta pentru funcționarea economiei europene. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a arătat că o dependență excesivă de o singură țară, în special de o țară cu valori, modele și interese divergente de ale noastre din punct de vedere sistemic, reduce opțiunile strategice ale Europei și pune în pericol atât economiile, cât și cetățenii noștri. Statele membre și întreprinderile au trebuit, de asemenea, să suporte costul constrângerii economice, inclusiv interzicerea exporturilor europene și boicotarea mărcilor europene, menite să le forțeze să respecte prioritățile politice ale unei alte țări și să se conformeze acestora. Toate aceste tendințe reprezintă un risc direct pentru funcționarea societăților noastre, a economiilor noastre și a comerțului mondial, precum și o provocare directă la adresa intereselor strategice ale UE și a capacității sale de acțiune.

Odată cu creșterea tensiunilor geopolitice și cu o integrare economică globală mai profundă ca niciodată, anumite fluxuri și activități economice pot prezenta un risc pentru securitatea noastră. Mai mult ca oricând, securitatea noastră este strâns legată de capacitatea noastră de a ne spori reziliența și de a reduce riscurile care decurg din legăturile economice pe care le-am considerat, în ultimele decenii, ca fiind benigne. Schimbările tehnologice profunde sporesc intensitatea acestei concurențe și complexitatea provocărilor economice și de securitate.

Noile realități geopolitice și tehnologice ne impun să ne adaptăm abordarea, păstrând marea majoritate a legăturilor economice extrem de valoroase ale Europei cu lumea, asigurându-ne, în același timp, că noile riscuri cu care ne confruntăm, care sunt limitate, dar critice, sunt abordate în mod eficace.

UE nu este singură în acest proces: țări din întreaga lume au început să abordeze provocările la adresa securității lor economice. Unele economii avansate au adoptat deja strategii specifice și le pun în aplicare în prezent. Economiile în curs de dezvoltare iau, de asemenea, măsuri, diversificându-și legăturile economice pentru a reduce dependențele dăunătoare și pentru a spori

producția locală. Această tendință reflectă faptul că numai prin completarea abordărilor tradiționale în materie de securitate națională cu noi măsuri de protejare a securității noastre economice ne putem asigura prosperitatea, suveranitatea și siguranța în epoca actuală. Colaborarea cu aliații noștri, cu partenerii noștri și cu sectorul de afaceri pentru a defini și a pune în aplicare o viziune asupra securității economice va servi drept factor de multiplicare a forțelor noastre.

Deși Uniunea Europeană nu a precupețit niciun efort pentru a răspunde provocărilor specifice din ultimii ani, în prezent are nevoie de o abordare strategică cuprinzătoare a securității economice, astfel încât să reducă riscurile și să își promoveze avantajul tehnologic în sectoarele critice. Scopul este de a oferi un cadru pentru o evaluare și o gestionare solide ale riscurilor la adresa securității economice la nivelul UE, la nivel național și la nivelul întreprinderilor, menținând și sporind, în același timp, dinamismul nostru economic. Acest lucru este cu atât mai important de pus în aplicare într-un moment în care aceste riscuri evoluează rapid și se combină cu preocupările legate de securitatea națională. Un exemplu elocvent în acest sens este viteza cu care apar noi tehnologii critice, care estompează granițele dintre sectorul civil și cel militar.

Punctul de plecare al acestei strategii constă în analizarea cu claritate a riscurilor și recunoașterea tensiunilor inerente care există între consolidarea securității noastre economice și garantarea faptului că Uniunea Europeană continuă să beneficieze de o economie deschisă.

UE este una dintre cele mai atractive destinații pentru societățile active la nivel mondial și pentru investiții. **Economiile noastre prosperă în ceea ce privește comerțul și investițiile deschise și bazate pe norme, conectivitatea transfrontalieră sigură și colaborarea în domeniul cercetării și inovării.** Aceste elemente vor rămâne factori esențiali ai competitivității și rezilienței europene, pe măsură ce accelerăm dubla tranziție verde și digitală. Trebuie să ne bazăm pe comerț și pe piața unică pentru a stimula concurența și pentru a ne asigura că avem acces la materiile prime, la tehnologii și la alți factori de producție care sunt esențiali pentru stimularea competitivității și a rezilienței noastre și pentru susținerea ocupării forței de muncă și a creșterii actuale și viitoare. În mod similar, dorim ca partenerii noștri din întreaga lume să beneficieze în continuare de acces la piețele, capitalul și tehnologiile europene pentru tranziția lor către o economie curată și rezilientă.

Obținerea acestui echilibru este esențială și poate garanta faptul că interesele noastre economice și de securitate se consolidează reciproc. Realizarea acestui obiectiv va depinde de următoarele trei priorități: **(1) promovarea propriei noastre competitivități; (2) protejarea noastră împotriva riscurilor în materie de securitate economică; și (3) crearea de parteneriate cu o gamă cât mai largă de țări care împărtășesc preocupările sau interesele noastre cu privire la securitatea economică.**

Prioritățile unei strategii de securitate economică a UE

- **Promovarea** propriei noastre competitivități prin creșterea rezilienței economiei și a lanțurilor noastre de aprovizionare, precum și prin consolidarea inovării și a capacității industriale, menținând în același timp economia noastră socială de piață. Acest lucru poate fi realizat prin aprofundarea pieței unice, prin investiții în economia viitorului prin politici macroeconomice și de coeziune solide, NextGenerationEU, prin investiții în capitalul uman, inclusiv prin perfecționarea forței de muncă europene. Aceasta va necesita diversificarea surselor de aprovizionare și a piețelor de export sau promovarea bazei industriale și de cercetare în domenii strategice precum semiconductorii avansați, informatica cuantică, biotehnologia, industriile cu zero emisii nete, energia curată sau materiile prime critice.
- **Protejarea** noastră împotriva riscurilor de securitate economică identificate în comun, printr-o mai bună utilizare a instrumentelor de care dispunem deja, cum ar fi cele privind apărarea comercială, subvențiile străine, securitatea 5G/6G, examinarea investițiilor străine directe și controlul exporturilor, precum și noul instrument de combatere a constrângerilor economice. În paralel, trebuie să evaluăm eficacitatea setului de instrumente al UE și să îl extindem acolo unde este necesar pentru a aborda unele dintre noile riscuri cu care ne confruntăm, de exemplu, legate de exporturi sau de investițiile în exterior într-un set restrâns de tehnologii generice esențiale cu aplicații militare (de exemplu, în domeniul cuantic, al semiconductoarelor avansați, al inteligenței artificiale).
- **Crearea de parteneriate** cu țări care împărtășesc preocupările noastre cu privire la securitatea economică, precum și cu cele care au interese comune și care sunt dispuse să coopereze cu noi pentru a realiza tranziția către o economie mai rezilientă și mai sigură. În practică, acest lucru înseamnă colaborarea cu o gamă cât mai largă de parteneri pentru a consolida securitatea economică, a promova lanțuri valorice reziliente și durabile și a consolida ordinea economică internațională bazată pe norme și instituțiile multilaterale. Aceasta înseamnă, de asemenea, crearea de parteneriate cu țări aflate pe căi similare de reducere a riscurilor, aprofundarea și finalizarea acordurilor de liber schimb, precum și investiții în dezvoltarea durabilă și în legături sigure în întreaga lume prin intermediul Global Gateway.

Principiile fundamentale pentru orice măsuri privind securitatea economică care decurg din această strategie vor fi: **proporționalitatea** pentru a ne asigura că instrumentele noastre sunt în conformitate cu nivelul de risc și pentru a limita orice efecte colaterale negative nedorite asupra economiei europene și mondiale, precum și **precizia** definirii exacte a bunurilor, sectoarelor sau industriilor principale vizate și asigurarea faptului că măsurile răspund riscurilor în sine.

Această strategie se bazează pe activitatea deja începută la nivel european, analizând în mod critic reziliența și vulnerabilitățile Uniunii, pentru a spori competitivitatea și reziliența economiilor și a industriei europene și pentru a ne consolida autonomia strategică deschisă. Aceasta variază de la

investiții mai mari în tranziția verde și cea digitală prin intermediul NextGenerationEU și atragerea mai multor investiții private către pilonii politicii industriale a UE, cum ar fi regulamentele privind cipurile, materiile prime critice și industria care contribuie la obiectivul zero emisii nete. Acest lucru a fost reafirmat în Declarația de la Versailles, în care liderii au convenit asupra necesității de a consolida reziliența și suveranitatea europeană în domenii precum energia, sănătatea și produsele farmaceutice, securitatea alimentară și capacitățile de apărare. Această strategie răspunde, de asemenea, preocupărilor cetățenilor exprimate în contextul Conferinței privind viitorul Europei.

Punerea în aplicare a acestei strategii va necesita o acțiune comună la nivelul politicilor interne și externe. Aceasta va necesita, de asemenea, adeziunea dincolo de factorii de decizie politică de la nivel european și național. Sectorul privat va fi un partener esențial și a înregistrat deja progrese în activitatea sa de reducere a riscurilor. Administratorii de active la nivel mondial și-au modificat radical alocările de capital ca răspuns la riscurile tot mai mari și din ce în ce mai complexe care există în cadrul economiei mondiale. Căutarea unor lanțuri de aprovizionare reziliente și diversificate, care să consolideze securitatea economică, va fi o parte esențială a unei strategii de afaceri pe termen lung care protejează nu numai interesele acționarilor, ci și interesul general. Identificarea principalelor riscuri și elaborarea de răspunsuri politice ar trebui să valorifice cunoștințele întreprinderilor europene care depun deja eforturi pentru a atenua multe dintre aceste amenințări.

Prezenta comunicare pune bazele unei discuții privind securitatea economică cu statele membre și cu Parlamentul European în vederea creării unui cadru comun pentru reducerea riscurilor și protejarea securității economice a Uniunii. Prezenta comunicare va contribui la definirea strategiei care ar trebui să ghideze evaluarea comună a riscurilor, utilizarea instrumentelor existente și identificarea posibilelor lacune în arsenalul de securitate economică al UE, pentru care vom elabora un răspuns comun.

2. Identificarea riscurilor la adresa securității economice europene

Scopul acestei strategii este de a proteja securitatea economică a UE și de a consolida reziliența economiei noastre, depunând totodată eforturi pentru a ne asigura că ne menținem și ne dezvoltăm avantajul tehnologic. Aceasta înseamnă investiții în competitivitatea UE, diversificarea lanțurilor de aprovizionare și răspunsul la practici precum constrângerea economică. Obiectivul său este de a preveni scurgerile de tehnologii emergente sensibile, precum și de alte produse cu dublă utilizare, către destinații care prezintă motive de îngrijorare și care aplică strategii de fuziune civil-militare.

Pentru a atinge aceste obiective, avem nevoie de o imagine clară a riscurilor și a evoluției lor în timp. **Acesta este motivul pentru care Comisia și statele membre își vor aprofunda analiza lanțurilor de aprovizionare critice, le vor supune unor teste de rezistență și vor stabili nivelul de risc.**

Comisia și Înalțul Reprezentant au identificat următoarele categorii ample și neexhaustive de riscuri pentru securitatea economică, și anume riscurile legate de: (1) reziliența lanțurilor de

aprovizionare; (2) securitatea fizică și cibernetică a infrastructurii critice; (3) securitatea tehnologică și scurgerile de tehnologie; și (4) utilizarea ca armă a dependențelor economice sau a constrângerii economice. Aceste riscuri pot apărea de-a lungul întregului lanț valoric, de la crearea de cunoștințe și cercetarea fundamentală până la comercializarea și fabricarea la scară largă.

Tipurile de riscuri cu care se confruntă economiile europene

Riscuri la adresa rezilienței lanțurilor de aprovizionare, inclusiv a securității energetice – *Riscurile de creștere a prețurilor, indisponibilitatea sau penuria de produse sau de factori de producție critici în UE, inclusiv, dar fără a se limita la cele legate de tranziția verde, cele necesare pentru o aprovizionare stabilă și diversificată cu energie și produse farmaceutice.*

Riscuri pentru securitatea fizică și cibernetică a infrastructurii critice – *Risc de perturbare sau sabotaj al infrastructurilor critice, cum ar fi conductele, cablurile submarine, generarea de energie electrică, transportul, rețelele de comunicații electronice, care subminează furnizarea sigură și fiabilă de bunuri și servicii sau securitatea datelor în UE.*

Riscuri legate de securitatea tehnologică și de scurgerile de tehnologie – *Riscul la adresa progreselor tehnologice ale UE, a competitivității tehnologice și a accesului la tehnologii de vârf, inclusiv prin practici răuvoitoare în sfera digitală, cum ar fi spionajul sau scurgerile ilicite de cunoștințe. În unele cazuri, scurgerile de tehnologie riscă să consolideze capacitățile militare/de culegere de informații ale celor care le-ar putea utiliza pentru a submina pacea și securitatea, în special pentru tehnologiile cu dublă utilizare, cum ar fi tehnologiile cuantice, semiconductorii avansați sau inteligența artificială, și, prin urmare, necesită măsuri specifice de atenuare a riscurilor.*

Riscul de utilizare ca armă a dependențelor economice sau a constrângerii economice – *Riscul ca țări terțe să vizeze UE, statele sale membre și întreprinderile din UE prin măsuri care afectează comerțul sau investițiile pentru a determina o schimbare a politicii care se încadrează în spațiul legitim de elaborare a politicilor.*

În sfârșit, este important să se țină seama de faptul că anumite riscuri enumerate mai sus ar putea ajunge să amenințe **securitatea națională** în anumite circumstanțe. Acesta ar putea fi cazul, în special, al scurgerii de tehnologii cu dublă utilizare, al investițiilor străine directe care amenință securitatea și ordinea publică, al exporturilor cu dublă utilizare sau al investițiilor în exterior într-un set restrâns de tehnologii avansate care ar putea consolida capacitățile militare și de culegere de informații ale actorilor care pot utiliza aceste capacități pentru a amenința pacea și securitatea internațională și al prelucrării securizate a informațiilor sensibile.

Pe această bază, **Comisia propune identificarea și evaluarea, împreună cu statele membre ale UE și cu contribuțiile părților interesate din sectorul privat, riscurilor la adresa securității economice a UE** care amenință interesele sale cheie în cadrul unor parametri clar definiți, ținând seama de contextul geopolitic în schimbare și, după caz, de opiniile părților interesate. Acesta ar trebui să fie un proces dinamic și continuu.

În acest scop, Comisia propune următorul proces, care urmează să fie desfășurat împreună cu statele membre și, după caz, în coordonare cu Înalțul Reprezentant:

- Riscurile la adresa rezilienței lanțurilor de aprovizionare, care urmează să fie evaluate de Comisie, prin aprofundarea analizei dependențelor strategice ale UE, cu un accent deosebit pe dependențele care sunt mai susceptibile de a fi utilizate ca arme în scopuri geopolitice.
- Riscurile la adresa securității fizice și cibernetice a infrastructurii critice, care trebuie evaluate în continuare în conformitate cu Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022.
- Riscurile legate de securitatea tehnologică și de scurgerile de tehnologie, care urmează să fie evaluate pe baza unei liste de tehnologii strategice esențiale pentru securitatea economică. În ceea ce privește riscurile cele mai sensibile, Comisia va propune o listă de tehnologii cu dublă utilizare pentru evaluarea riscurilor, care ar putea fi adoptată de Consiliu până în septembrie 2023. Lista se va baza pe criterii strict definite și orientate spre viitor, cum ar fi caracterul facilitator și transformator al unei tehnologii, riscul de fuziune între activitățile civile și militare și riscul de utilizare abuzivă a acestora pentru încălcări ale drepturilor omului. Tehnologiile prioritare ar trebui evaluate împreună cu statele membre până la sfârșitul anului 2023, în vederea identificării măsurilor de protecție și de promovare relevante.
- Riscurile de utilizare ca armă a dependențelor economice sau a constrângerii economice, care urmează să fie evaluate, inclusiv în contextul instrumentului de contracarare a acțiunilor coercitive al UE convenit recent.

În vederea menținerii unei abordări coerente, specifice și actualizate a securității economice, Consiliul ar trebui să revizuiască, pe baza contribuțiilor Comisiei și, după caz, ale Înalțului Reprezentant, progresele generale înregistrate în ceea ce privește evaluarea riscurilor în aceste patru domenii o dată la șase luni și să raporteze anual Consiliului European.

În plus, Înalțul Reprezentant, împreună cu statele membre, va consolida **Capacitatea unică de analiză a informațiilor (SIAC)** pentru a spori capacitatea acesteia de a detecta amenințările la adresa securității economice a UE.

3. Punerea în aplicare a strategiei de securitate economică

Pentru a atenua aceste riscuri, Strategia de securitate economică a UE se bazează pe:

- 1) **Promovarea** competitivității și a creșterii UE, consolidarea pieței unice, sprijinirea unei economii puternice și reziliente și promovarea bazei de cercetare, tehnologice și industriale a UE.
- 2) **Protejarea** securității economice printr-o serie de politici și instrumente, inclusiv prin noi instrumente specifice, acolo unde este necesar.
- 3) **Crearea de parteneriate** și consolidarea în continuare a cooperării cu țările din întreaga lume.

3.1 Promovarea bazei economice, a competitivității și a creșterii economice a UE

Piața unică este cel mai bun atu al UE pentru a-și menține economia prosperă, inovatoare și rezilientă. Aceasta este cel mai adesea asociată cu economii de scară pentru cooperarea transfrontalieră în cadrul UE și cu condiții de concurență echitabile. În același timp, prin intermediul politicilor sale **comerciale, al investițiilor „Global Gateway” și al altor politici**, UE mobilizează piața unică pentru a menține deschise lanțurile de aprovizionare globale și pentru a elabora standarde, ceea ce contribuie și mai mult la consolidarea competitivității UE și a securității aprovizionării. Punerea în aplicare a **NextGenerationEU** și a **fondurilor de coeziune** declanșează reforme și investiții majore într-o gamă largă de sectoare, inclusiv în infrastructurile critice, și contribuie deja la creșterea economică, competitivitatea și reziliența UE.

În ultimii ani, **Comisia a adoptat mai multe propuneri concrete care vizează sporirea rezilienței și consolidarea lanțurilor de aprovizionare. Strategia industrială a UE** a identificat mai multe măsuri de consolidare a rezilienței pieței unice, cum ar fi alianțele industriale pentru accelerarea activităților în domeniul tehnologiei curate, al materiilor prime, al procesoarelor și al semiconducătorilor, al datelor, al tehnologiilor de vârf și al tehnologiilor de tip cloud; proiectele importante de interes european comun pentru punerea în comun a resurselor pentru inovații revoluționare; promovarea economiei circulare; îmbunătățirea competențelor verzi și digitale; și o nouă strategie pentru a asigura poziția de lider a UE în stabilirea de standarde la nivel mondial. De asemenea, tranziția energetică în conformitate cu obiectivele Pactului verde european și ale inițiativei RepowerEU este esențială pentru consolidarea securității aprovizionării cu energie a UE. S-au înregistrat deja progrese semnificative în acest domeniu, dar în viitorul raport privind starea uniunii energetice vor fi identificate eforturi suplimentare necesare.

Propunerea de **act privind materiile prime critice** vizează facilitarea extracției, prelucrării și reciclării materiilor prime critice în UE, reducând dependențele și sporind gradul de pregătire. **Actul european privind cipurile** va asigura o aprovizionare sigură cu semiconducători, în timp ce propunerea de **regulament privind industria care contribuie la obiectivul zero emisii nete** va contribui la extinderea producției de tehnologie cu zero emisii nete în UE. Inițiativele includ mecanisme de guvernare eficace care permit cooperarea și schimbul de informații în timp util între Comisie, Consiliu și statele membre.

Aceste inițiative au, de asemenea, un impact direct asupra securizării în continuare a lanțurilor de aprovizionare și a accesului la resurse (provocări din ce în ce mai mari din partea concurenților

strategici, astfel cum s-a subliniat în Busola strategică pentru securitate și apărare), care este vitală pentru o **bază industrială și tehnologică de apărare europeană** inovatoare, competitivă și rezilientă. Adoptarea lor în timp util este, prin urmare, de o importanță vitală pentru securitatea economică a Europei.

Instrumentul pentru situații de urgență pe piața unică urmărește să asigure disponibilitatea și libera circulație a produselor critice în cazul unor situații de urgență viitoare. În viitor, Instrumentul pentru situații de urgență pe piața unică va permite monitorizarea produselor și serviciilor strategice, inclusiv a perturbărilor lanțurilor de aprovizionare și a deficitelor aferente, și va reacționa rapid și colectiv atunci când va fi necesar.

Sunt necesare urgent mai multe investiții, atât pentru a asigura poziția de lider a UE, cât și pentru a asigura competitivitatea UE în ceea ce privește cercetarea și dezvoltarea de tehnologii strategice emergente. Pentru a atrage investiții private, Comisia continuă să dezvolte **uniunea piețelor de capital**. Comisia propune, de asemenea, un nou regulament de instituire a unei **platforme „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP)**. Această platformă va sprijini dezvoltarea, fabricarea sau consolidarea lanțurilor valorice respective în Uniune de tehnologii profunde și digitale, de tehnologii curate și de biotehnologii pentru a îndeplini obiectivele tranziției verzi și ale celei digitale. Acest lucru va permite Uniunii să reducă sau să prevină dependențele strategice.

De asemenea, Comisia va prezenta, până la sfârșitul anului 2023, un raport privind opțiunile de asigurare a unui sprijin adecvat și orientat strategic pentru dezvoltarea tehnologiilor cu dublă utilizare, după revizuirea domeniului de aplicare al instrumentelor existente.

3.2 Protecția împotriva riscurilor la adresa securității economice

UE a instituit deja instrumente specifice de reducere a riscurilor și măsuri de protecție împotriva riscurilor la adresa securității economice. Întrucât riscurile continuă să evolueze, trebuie să evaluăm eficacitatea acestor instrumente în cadrul abordării lor și să luăm în considerare actualizări sau instrumente noi care ar putea fi necesare.

Abordarea utilizării ca armă a dependențelor economice și a constrângerii economice

Dependențele strategice, care pot genera riscuri la adresa securității economice, pot fi exacerbate de politicile și practicile care nu se bazează pe piață utilizate de țările terțe care distorsionează concurența. Comisia va utiliza cu rigurozitate instrumentele de apărare comercială pentru a aborda astfel de politici și practici neloiale și este pregătită să pună în aplicare Regulamentul privind subvențiile străine pentru a asigura condiții de concurență echitabile cu piața unică.

Ca răspuns la faptul că UE și statele sale membre sunt ținta unei presiuni economice deliberate în ultimii ani, UE a adoptat **Instrumentul UE de contracarare a acțiunilor coercitive**. Obiectivul instrumentului este, în primul rând, acela de a descuraja țările să restricționeze sau să amenințe să restricționeze comerțul sau investițiile pentru a determina o schimbare a politicii legitime în UE, dar acesta prevede, de asemenea, posibilitatea ca UE să ia contramăsuri în ultimă instanță.

De asemenea, UE va coopera cu țările partenere pentru a monitoriza cazurile de constrângere și pentru a evalua și identifica posibilitățile de coordonare a răspunsurilor.

Investiții provenite din țări terțe care afectează securitatea și ordinea publică

Regulamentul privind examinarea investițiilor străine directe (ISD) a creat un mecanism de cooperare pentru ca statele membre și Comisia să facă schimb de informații, să ridice probleme de securitate și să identifice soluții legate de ISD specifice în vederea asigurării protecției securității și a ordinii publice. Începând din octombrie 2020, Comisia și statele membre au examinat peste 1 000 de tranzacții ISD. De asemenea, Comisia este în curs de evaluare a cadrului actual și va propune revizuirea acestuia înainte de sfârșitul anului 2023. Statele membre care nu au pus încă în aplicare mecanisme naționale de examinare a ISD ar trebui să facă acest lucru fără întârziere.

Securitatea tehnologică și scurgerile de tehnologie

Capacitatea de a dezvolta noi tehnologii și de a ține pasul cu acestea este esențială pentru securitatea economică a UE, deoarece reduce dependențele strategice și ne permite să protejăm sau să creăm un avantaj tehnologic.

Deschiderea și cooperarea internațională se află în centrul cercetării și inovării europene (C&I). Pentru a contribui la prevenirea scurgerilor de tehnologie finanțată de UE, Comisia poate, de exemplu, în cazuri justificate în mod corespunzător, să excludă anumite entități din țări terțe sau entități din UE controlate de anumite țări terțe de la participarea la proiecte de cercetare și inovare și de implementare a capacităților digitale pentru a proteja activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii. Aceasta poate, de asemenea, să evalueze impactul transferului rezultatelor programului Orizont Europa (inclusiv proprietatea intelectuală) generate de cercetarea finanțată de UE către țări terțe neasociate și să se opună unor astfel de transferuri.

Comisia a elaborat, de asemenea, un **set de instrumente privind combaterea ingerințelor străine în C&I**, care contribuie la creșterea gradului de conștientizare și la consolidarea rezilienței în sectorul C&I în întreaga Europă la nivel național și sectorial, pentru a consolida securitatea cercetării în sens mai larg.

Pentru tehnologiile considerate drept critice pentru securitatea economică (identificate în conformitate cu secțiunea 2 de mai sus), Comisia va propune, în urma unei evaluări, măsuri de îmbunătățire a securității cercetării, asigurând o aplicare sistematică și riguroasă a instrumentelor menționate mai sus și identificând și abordând eventualele lacune rămase. În același timp, aceasta va menține deschiderea sistemului nostru, care este piatra de temelie pentru economiile noastre inovatoare.

Standardizarea este importantă ca parte a influenței „puterii necoercitive” asupra formei evoluțiilor tehnologice și, prin urmare, are un impact indirect asupra securității economice a UE (inclusiv prin

faptul că îi permite să limiteze posibilitățile de utilizare abuzivă a tehnologiilor care ar putea amenința securitatea sa economică). Astfel cum se prevede în **strategia UE privind standardizarea**, UE trebuie să fie în măsură să definească standarde internaționale în conformitate cu valorile și interesele sale, precum și cu acquis-ul său juridic. În ceea ce privește viitoarele acte privind inteligența artificială, datele sau reziliența cibernetică, UE va depune eforturi pentru elaborarea unor standarde europene și standarde internaționale coerente, împreună cu partenerii săi. În aceeași ordine de idei, aplicarea eficientă a drepturilor de proprietate intelectuală, în special a brevetelor, va contribui, de asemenea, la prevenirea scurgerilor de tehnologie.

În cadrul Strategiei sale de securitate cibernetică din 2020, UE pune în aplicare măsuri de combatere a practicilor răuvoitoare în sfera digitală, pentru a proteja împotriva influenței nelegitime, a spionajului industrial și a scurgerilor ilicite de cunoștințe. Propunerea de **Act privind reziliența cibernetică** va îmbunătăți securitatea cibernetică, pentru sectorul public și privat, a hardware-ului și a software-ului vândute în Uniune. UE va continua să abordeze furtul de proprietate intelectuală facilitat prin mijloace informatice, inclusiv prin utilizarea **seturilor sale de instrumente ale UE pentru diplomația hibridă și cibernetică**, pentru a răspunde unor astfel de activități răuvoitoare.

Protejarea securității economice prin protejarea infrastructurii

UE a adoptat **Directiva privind reziliența entităților critice și Directiva revizuită privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice (Directiva NIS 2)**. Acestea oferă un cadru juridic actualizat și cuprinzător pentru a consolida reziliența fizică și digitală a infrastructurii critice (inclusiv energia, transporturile, sănătatea, infrastructura digitală, apa și alimentele). În urma recomandării Consiliului din decembrie 2022, se desfășoară deja acțiuni specifice pentru a asigura un răspuns comun al UE la incidente.

Pentru a spori securitatea și reziliența rețelelor 5G, setul de **instrumente pentru 5G** stabilește un set de măsuri care urmează să fie aplicate de către toate statele membre, inclusiv măsuri de restricționare sau de excludere a furnizorilor cu grad ridicat de risc. La 15 iunie 2023, Comisia a îndemnat statele membre care nu au aplicat încă pe deplin aceste măsuri în cazul furnizorilor cu risc ridicat să facă acest lucru fără întârziere.

Propunerea de **Act privind reziliența cibernetică** va juca, de asemenea, un rol important în securizarea lanțului de aprovizionare pentru infrastructura critică a UE. De asemenea, sunt în curs de elaborare evaluări și scenarii privind riscurile cibernetică în mod specific pentru sectorul infrastructurii de comunicații electronice și al energiei; acestea vor servi la orientarea acțiunilor sprijinite în temeiul propunerii de **Act privind solidaritatea cibernetică**, în special testarea coordonată a entităților critice.

O mai bună coordonare la nivelul UE în ceea ce privește controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare

Unele tehnologii strategice au o dublă utilizare și necesită o atenție deosebită. În secțiunea 2 de mai sus, UE va identifica o listă de tehnologii critice pentru securitatea economică și va evalua riscurile acestora în mod colectiv. Deși fac obiectul unui cadru multilateral și al unui cadru al UE, deciziile privind punerea în aplicare și asigurarea respectării controalelor exporturilor de produse cu dublă utilizare țin în principal de competența statelor membre.

Arhitectura stabilită de control al exporturilor de produse cu dublă utilizare – cu regimurile multilaterale de control al exporturilor ca organisme de standardizare – a abordat în ultimele decenii obiectivele politicii de securitate a Uniunii, stimulând în același timp deschiderea și un climat favorabil pentru cercetare, inovare și neproliferare în general. UE își va consolida sprijinul pentru activitatea regimurilor multilaterale, deși eficacitatea sa este împiedicată de faptul că este doar membru al unuia dintre regimurile multilaterale de control existente și observator în cadrul unui al doilea regim multilateral de control.

Cu toate acestea, având în vedere noile provocări legate de creșterea potențialului militar al unei serii de tehnologii strategice, războiul ilegal de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, intensificarea tensiunilor geopolitice și a riscurilor pentru securitatea națională, unele state membre ale UE și țări terțe au intensificat controalele naționale pentru a limita exportul de tehnologii critice în afara proceselor stabilite în regimurile multilaterale de control al exporturilor sau, în unele cazuri, pe baza acestor procese, cum ar fi echipamentele de producție pentru cipurile semiconductoare avansate sau echipamentele legate de informatica cuantică. Evoluțiile recente au demonstrat, de asemenea, necesitatea unei mai mari flexibilități a regimului, pentru a răspunde evenimentelor actuale și evoluției lor rapide.

Regulamentul UE privind controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare a fost revizuit în 2021 pentru a aborda mai bine riscurile asociate evoluției rapide a securității, tehnologiei și mediului comercial, cu un accent deosebit pe exporturile de tehnologii emergente sensibile. Acesta include dispoziții care permit unui stat membru să introducă controale ale exporturilor bazate pe legislația unui alt stat membru, ceea ce constituie un efect coordonat și transfrontalier în rândul statelor membre ale UE și sprijinit de Comisie al controlului exporturilor, a cărui punere în aplicare este o prerogativă națională. Aceste dispoziții sunt în curs de testare.

Necesitatea unei acțiuni mai rapide și mai coordonate la nivelul UE în domeniul controlului exporturilor a devenit presantă, deoarece o proliferare necoordonată a controalelor naționale de către statele membre ar crea lacune și ar submina eficacitatea controalelor exporturilor și integritatea pieței unice. Pe măsură ce se dezvoltă mai multe tehnologii care sunt esențiale pentru securitatea națională și care fac obiectul controalelor naționale, posibilele divergențe dintre statele membre ar slăbi securitatea economică a UE în ansamblu. Pentru a preveni acest lucru, actualul regulament ar trebui pus în aplicare pe deplin. În același timp, ar trebui să înceapă un proces de reflecție pe baza cadrului existent pentru a dezvolta o abordare europeană mai coordonată, care să depășească obligația actuală de a asigura transparența între statele membre.

Prin urmare, **Comisia va prezenta o propunere cel târziu până la sfârșitul acestui an pentru a îmbunătăți eficacitatea și eficiența cadrului actual.** Acesta ar trebui să fie adecvat scopului în contextul evoluției rapide a tehnologiei și a mediului de securitate, consolidând capacitatea UE de a-și îndeplini pe deplin rolul de actor global într-un context în care regimurile multilaterale de control al exporturilor sunt sub presiune, cu respectarea deplină a competențelor UE și ale statelor membre.

Investiții în exterior

UE și statele membre au, de asemenea, un interes comun în **a evita ca setul restrâns de progrese tehnologice care sunt considerate esențiale pentru consolidarea capacităților militare și de informații ale actorilor care le pot utiliza pentru a submina pacea și securitatea internațională să fie alimentat de capitalul, expertiza și cunoștințele întreprinderilor noastre.**

Controlul comerțului și al investițiilor strategice necesită o abordare holistică pentru a ne permite să ne protejăm interesele esențiale în materie de securitate. Acest lucru ridică problema necesității de a supune nu numai produsele exportate, ci și anumite investiții în exterior unor controale menite să contracareze riscul scurgerii de tehnologie și de know-how ca parte a investiției respective.

În plus, este necesară o cooperare sporită pentru a preveni scurgerile de tehnologii emergente sensibile, precum și de alte produse cu dublă utilizare, către destinații care prezintă motive de îngrijorare care utilizează strategii de fuziune civil-militare și pentru a evita ca alți actori să profite de pe urma acestui control al exporturilor și investițiilor către destinații care prezintă motive de îngrijorare.

Comisia va examina riscurile în materie de securitate care pot rezulta din **investițiile în exterior**, în colaborare cu statele membre. Aceasta va institui un **nou grup specific de experți din statele membre**, care să contribuie la îndeplinirea acestor sarcini, creând un nou mecanism de cooperare structurat și confidențial. Comisia, cu contribuții din partea acestui nou grup de experți, va desfășura, de asemenea, activități de informare și consultare cu mediul de afaceri și cu alte părți interesate, precum și cu țările partenere, după caz.

Pe această bază, Comisia va examina posibile măsuri de abordare a riscurilor de securitate legate de investițiile în exterior, în vederea propunerii unei inițiative până la sfârșitul anului.

.

În concluzie, avem nevoie de unitatea la nivelul UE pentru o utilizare mai îndrăzneță și mai rapidă a instrumentelor UE existente atunci când acestea sunt necesare, precum și de o abordare mai fermă în ceea ce privește asigurarea respectării legii. UE și statele sale membre ar trebui să se asigure că acestea sunt utilizate la întregul lor potențial de consolidare a rezilienței economice și de protejare a intereselor esențiale în materie de securitate, ținând seama, de asemenea, de impactul în afara UE. Întreprinderile din UE ar trebui, de asemenea, să fie încurajate să integreze riscurile de securitate economică în procesele lor de diligență necesară și de gestionare

a riscurilor. În plus, în unele domenii, prezenta comunicare identifică **necesitatea de a consolida sau de a dezvolta noi instrumente pentru a face față riscurilor actuale.**

3.3 Crearea de parteneriate în domeniul securității economice

UE nu poate realiza securitatea economică pe cont propriu. Nici răspunsul său politic nu poate fi unilateral. Economia mondială va rămâne integrată și interconectată, iar acțiunea eficace a UE depinde de cooperarea și coordonarea cu ceilalți. Transparența și cooperarea sunt esențiale pentru a garanta că politicile de securitate economică nu au consecințe nedorite asupra țărilor terțe, în special asupra celor mai vulnerabile. Reducerea riscurilor lanțurilor de aprovizionare și atenuarea perturbărilor implică diversificarea aprovizionării și accesul la un set divers de piețe de import și export. În plus, vulnerabilitățile UE legate de dependențele critice din sectoarele strategice sunt foarte asemănătoare cu cele ale multor alți actori mondiali, inclusiv ale partenerilor săi cei mai apropiați, în timp ce toate țările sunt potențial vulnerabile la diferite forme de constrângere economică.

Acest lucru reprezintă un argument puternic pentru cooperarea cu o gamă cât mai largă de parteneri, inclusiv cu parteneri de lungă durată care împărtășesc aceeași viziune, cum ar fi membrii G7, precum și cu alți parteneri cu care împărtășim interese comune și care sunt dispuși să coopereze cu noi.

Această cooperare va fi flexibilă și va varia în ceea ce privește forma, domeniul de aplicare și tipurile de participanți în funcție de interesele comune și de dependențele comune și în funcție de domeniul de politică specific sau de riscurile identificate.

Cooperarea bilaterală și plurilaterală

UE își extinde considerabil instrumentele de cooperare bilaterală și plurilaterală pentru a deveni un actor fundamental în cazul în care acest lucru este necesar pentru sporirea securității economice. Acesta este un element central al răspunsului politic al Uniunii, care pune în aplicare noțiunea de securitate prin diversificarea partenerilor. Cooperarea intensă în materie de securitate economică are deja loc cu diverși parteneri, inclusiv cu **SUA** și **India**, în cadrul **Consiliilor pentru comerț și tehnologie (CCT)**. Dialogul economic la nivel înalt UE-Japonia va include un flux de lucru dedicat aspectelor legate de securitatea economică.

G7 constituie o cale importantă de cooperare în domeniul securității economice. Declarația summitului de la Hiroshima din mai 2023 privind reziliența economică și securitatea economică confirmă angajamentul liderilor G7 de a colabora și cu parteneri din afara G7 pentru a spori reziliența economică și securitatea economică la nivel mondial, prin construirea unor lanțuri de aprovizionare și a unei infrastructuri critice reziliente, prin răspunsul la practici dăunătoare, cum ar fi politicile care nu se bazează pe piață și constrângerile economice, și prin prevenirea scurgerilor de tehnologii critice și emergente.

Faptul de a dispune de **un set cât mai amplu de instrumente geoeconomice** – de la acordurile de liber schimb la parteneriatele digitale, alianțele și parteneriatele verzi, parteneriatele privind materiile prime și Clubul pentru materii prime și cooperarea consolidată cu țările din vecinătatea UE – ne permite să răspundem unei game largi de provocări legate de securitatea economică cu ajutorul instrumentului adecvat pentru a obține o coordonare și un efect optime. Vom continua să utilizăm aceste instrumente și să le adaptăm pentru a contribui mai bine la reziliența lanțului de aprovizionare și la securitatea economică a UE.

Vom continua să valorificăm la maximum vasta rețea de **acorduri de liber schimb** a UE prin punerea în aplicare deplină a acestora și, în același timp, vom depune eforturi pentru a o extinde. Aceste acorduri facilitează reducerea riscurilor pentru întreprinderi, diversificarea și reducerea dependențelor prin deschiderea de noi piețe, contribuie la crearea unor legături economice reciproc avantajoase, în special în regiunile în care, în caz contrar, UE ar lăsa un vid pe care țările terțe l-ar acoperi, precum și la sprijinirea sustenabilității sociale și de mediu.

O dimensiune esențială a securității economice este disponibilitatea UE de a-și consolida **parteneriatele cu țările în curs de dezvoltare** care ar putea juca un rol mai important în cadrul lanțurilor valorice globale. Sprijinul financiar și tehnic acordat de UE țărilor cu venituri mici și medii pentru industrializare, tranziția verde și reducerea decalajului digital nu numai că este valoros în sine și creează efecte pozitive pentru comunitățile locale, ci contribuie și la reziliența noastră economică prin promovarea unei economii globale mai diversificate.

În acest sens, inițiativa „**Global Gateway**” și **Parteneriatul pentru investiții globale în infrastructură** vor fi esențiale pentru a contribui la securitatea economică a beneficiarilor lor, consolidând legăturile economice și integrarea cu economiile mondiale. Aceste inițiative vor ajuta UE și partenerii săi să abordeze împreună provocările majore, inclusiv combaterea schimbărilor climatice, implementarea unor infrastructuri digitale sigure, îmbunătățirea sistemelor de sănătate și realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă, oferind în același timp partenerilor alternative durabile la practicile de investiții care i-ar face mai vulnerabili la constrângerile economice exercitate de creditorii lor. Acestea contribuie, de asemenea, la securitatea economică a UE, în special prin contribuția la diversificarea lanțurilor de aprovizionare și la integrarea lanțurilor valorice cu partenerii din sectoarele-cheie.

UE va continua să dezvolte alte forme de cooperare cu diverși parteneri cu privire la chestiuni de interes, de exemplu cu privire la materiile prime critice în cadrul unui **Club pentru materii prime critice**.

Cooperarea multilaterală

La nivel mondial, cooperarea multilaterală și cadrul bazat pe norme constituie fundamentul securității economice a UE și a tuturor membrilor comunității internaționale. Chiar și într-un mediu de rivalitate strategică și concurență economică, există posibilități de cooperare internațională privind provocările comune și necesitatea unor norme clare care să garanteze un comerț echitabil

și deschis, instituind astfel mecanisme de protecție față de tendința către aplicarea legii celui mai puternic, fragmentarea economică sau protecționism.

Prin urmare, interesul UE este de a consolida cooperarea multilaterală prin intermediul forurilor și al organizațiilor internaționale, cum ar fi G20, ONU sau băncile multilaterale de dezvoltare. În domeniul comerțului, UE își va **continua eforturile de reformare a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC)** și de restabilire a funcției sale de soluționare a litigiilor, având în vedere rolul esențial pe care îl joacă o OMC eficace în reducerea la minimum a riscului de comportament arbitrar și în restrângerea domeniului de aplicare al posibilelor restricții comerciale.

Etapele următoare

Comisia și Înalțul Reprezentant, în limitele competențelor lor respective:

- vor dezvolta, împreună cu statele membre, un cadru pentru **evaluarea riscurilor** care afectează securitatea economică a UE; aceasta include stabilirea **unei liste de tehnologii critice pentru securitatea economică și evaluarea riscurilor acestora** în vederea elaborării unor măsuri de atenuare adecvate;
- se vor angaja într-un **dialog structurat cu sectorul privat** pentru a dezvolta o înțelegere colectivă a securității economice și pentru a-l încuraja să asigure diligența necesară și gestionarea riscurilor în lumina preocupărilor legate de securitatea economică;
- vor sprijini în continuare suveranitatea tehnologică a UE și reziliența lanțurilor valorice ale UE, inclusiv prin dezvoltarea tehnologiilor critice prin intermediul **STEP**;
- vor revizui **Regulamentul privind examinarea investițiilor străine directe**;
- vor examina opțiunile de asigurare a unui sprijin specific adecvat pentru **cercetarea și dezvoltarea de tehnologii cu dublă utilizare**;
- vor pune în aplicare pe deplin **regulamentul UE privind controlul exporturilor** în ceea ce privește produsele cu dublă utilizare și vor prezenta o propunere pentru a asigura eficacitatea și eficiența acestuia;
- vor propune o inițiativă de abordare a riscurilor de securitate legate de **investițiile în exterior**;
- vor propune măsuri de îmbunătățire a **securității cercetării**, asigurând o aplicare sistematică și riguroasă a instrumentelor existente și identificând eventualele lacune rămase;
- vor examina utilizarea specifică a **instrumentelor PESC** pentru a consolida securitatea economică a UE, inclusiv seturile de instrumente pentru diplomația hibridă și cibernetică și setul de instrumente pentru acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine (FIMI);

- vor însărcina **Capacitatea unică de analiză a informațiilor (SIAC) a UE** să acționeze în mod specific pentru a detecta posibilele amenințări la adresa securității economice a UE;
- se vor asigura că protecția și promovarea securității economice a UE sunt pe deplin integrate în acțiunea externă a Uniunii Europene și **vor intensifica cooperarea cu țările terțe** în ceea ce privește aspectele legate de securitatea economică.

Concluzie

Într-o lume interconectată, nicio țară nu poate acționa singură pentru a-și asigura securitatea economică. În lumea de astăzi, interesele economice și naționale, vulnerabilitățile și răspunsurile statelor membre în materie de securitate pot fi rareori văzute sau identificate separat de cele ale altor state membre sau de cele ale Uniunii în ansamblu. Interesele fiecărui stat membru sunt indisolubil legate de buna funcționare a pieței interne, de integritatea politicii comerciale a UE și de interesele de securitate ale UE în ansamblu.

Alternativa la o abordare a UE în materie de securitate economică este aceea că partenerii noștri vor alege alianțe într-un context în care actorii rău-intenționați vor încerca să dezbină și să cucerească. Prin urmare, o acțiune comună și coordonată a UE la nivelul tuturor politicilor, prin intermediul cooperării dintre UE și statele membre, este esențială pentru securitatea economică a Uniunii. Cheia succesului va fi să acționăm în mod unitar.